

DATÇA VE HİSARÖNÜ KÖRFEZLERİ GÜNCEL DENİZ TABANININ SEDİMANTER, SİSMİK VE BATİMETRİK ÖZELLİKLERİ: ÖN DEĞERLENDİRMELER

Barbaros Şimşek^a, Mustafa Ergin^b, Özgür Türkmen^a, Serkan Palas^a, Hakan Pehlivan^a, Ayşe Özkara^a, Banu Karabacak^a, Dilek Babacan^a, Ebru Beyribey^a, Fatoş Kurtuluş^a, Muhsine Kocakurt^a, Murat Evren^a, Bahri Serkan Aydemir^a, Füsün Öcal^a, Murat Cenk^a, Eyyüp Özbek^a, Özkan Öksüz^a, Fatih Sertçetin^a, Erdem Onur Başer^a

^aMTA Genel Müdürlüğü Deniz Araştırmaları Dairesi Başkanlığı

^bAnkara Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü

(barbaros.simsek@mta.gov.tr)

ÖZ

MTA SELEN Araştırma Botu ile 2013 yılında Türkiye'nin güneybatısında Muğla ilinin kıyı önlerinde yer alan Datça ve Hisarönü Körfezlerinin şelf alanında gerçekleştirilen kepece ile sediman örnekleme (deniz tabanının üst 5 cm'si) ve laboratuvar analizleri (tane boyu) ile radyokarbon tarihlendirme, sismik kesitler ve batimetrik verilerin ön değerlendirme sonuçları bu bildirinin amaç ve kapsamını oluşturmaktadır.

Bildiriye konu olan sunum çalışması, MTA Genel Müdürlüğü Deniz Araştırmaları Dairesi ve Ankara Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü (13L4343008 nolu proje) tarafından desteklenmekte olup, çalışmadan elde edilen bulgular başyazarın doktora tez çalışması kapsamında da değerlendirilmektedir.

Körfezlere ait çoğunluğu Geç Holosen dönemine ait yüzeysel sediman örneklerinin tane boyu dağılımı kilden çakıla kadar geniş bir aralıkta değişmekte olup, silt boyu malzeme baskındır. Karasal kırıntılı girdilerin hakim olduğu körfezlerin tabanlarında karasal ve denizel taşınma-birikme faktörlerinin varlığı ve etkisi önemli olmasına rağmen, kaba tanece zengin bazı sediman örnekleme bölgelerinde son buzul dönemi malzemelerin izleri tahmin edilmektedir. Sismik profiller ve batimetrik veriler, çalışma alanında şelf dış kenarı ya da eşiklerinin -60m/-120 m arasında değişebildiğini ve alçak deniz seviyesini göstermektedir. Sismik profillerin üst kısımlarında görülen amplitüdü yüksek, devamlı ve paralel yansımali sismik fasiyesler çökeltme koşulları hakkında bilgi verebilmektedir. Örneğin, günümüz şelf kenarında rastlanan alçak seviyeye ait sediman kamaları ya da kıyısallıklar deniz seviyesi değişimleri ile izah edilmektedir.

Bu körfezlerin geç Kuvaterner'deki taşınma ve depolanma süreçlerine ait analizler ve sonuç değerlendirmeleri devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Datça, Hisarönü, sediman, sismik, batimetri

SEDIMENTARY, SEISMIC AND BATHYMETRIC FEATURES OF THE MODERN SEDIMENTS FROM DATÇA AND HİSARÖNÜ GULFS: PRELIMINARY ASSESSMENTS

Barbaros Şimşek^a, Mustafa Ergin^b, Özgür Türkmen^a, Serkan Palas^a, Hakan Pehlivan^a, Ayşe Özkara^a, Banu Karabacak^a, Dilek Babacan^a, Ebru Beyribey^a, Fatoş Kurtuluş^a, Muhsine Kocakurt^a, Murat Evren^a, Bahri Serkan Aydemir^a, Füsün Öcal^a, Murat Cenk^a, Eyyüp Özbek^a, Özkan Öksüz^a, Fatih Sertçetin^a, Erdem Onur Başer^a

^aDepartment of Marine Research, General Directorate of Mineral Research and Exploration

^bDepartment of Geological Engineering, Ankara University

(barbaros.simsek@mta.gov.tr)

ABSTRACT

Sampling of seabed sediments (top 5 cm of the seabed) via dredging were performed by the MTA Selen research boat in 2013 in the Datça and Hisarönü Gulfs shelf area, the southwest provinces of Muğla, Turkey. The preliminary evaluation results, such as laboratory analysis (grain size) with radiocarbon dating, seismic sections and bathymetric data constitute the aim and scope of this study.

The documentary subject is supported by the Department of Marine Research on General Directorate of Mineral Research and Exploration and Ankara University Department of Geology (13L4343008 project). The documentary subject and other data on the study area have been evaluated within the context of the PhD thesis of the first author.

The majority of the surface of the Gulf late Holocene sediment samples of grain size distribution varies in a wide range from gravel to clay, and silt-sized material is predominant. Although the existence and effect of continental and marine transportation-accumulation factor are important at the base of the bays dominated by terrigenous detritus, the traces of the last glacial period material have been estimated in some sediment sampling areas rich in coarse grains. The seismic profiles and bathymetric data in the study area off the shelf edge or threshold -60m can vary between -120 and show the low sea level. The seismic facies with high amplitude and continuous and parallel reflection observed at the upper parts can provide information about the deposition. For example, today's low levels seen at the edge of the shelf or coastal sediment wedge progress are explained by sea level changes.

The analyses and evaluations of the results on the late Quaternary transport and deposition processes in the gulfs are still in progress.

Keywords: Datça, Hisarönü, sediment, seismic, bathymetry